

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 102/15
Λουξεμβούργο, 16 Σεπτεμβρίου 2015

Απόφαση στις υποθέσεις C-361/13 και C-433/13
Επιτροπή κατά Σλοβακίας

Περιορίζοντας μόνο στους κατοίκους Σλοβακίας τη χορήγηση παροχών αναπηρίας και επιδόματος Χριστουγέννων υπέρ ατόμων με χαμηλό εισόδημα, η Σλοβακία δεν παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από κανονισμό της Ένωσης

Πράγματι, αφενός, οι εν λόγω παροχές δεν εμπίπτουν στον κανονισμό για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας ο οποίος απαγορεύει, καταρχήν, τις διακρίσεις μεταξύ των δικαιούχων παροχών κοινωνικής ασφάλισης βάσει του κράτους κατοικίας τους και, αφετέρου, η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι το επίδομα Χριστουγέννων εμπίπτει στον κανονισμό αυτόν

Ο κανονισμός για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας των κρατών μελών της Ένωσης¹ απαγορεύει, καταρχήν, τις διακρίσεις, βάσει του κριτηρίου του κράτους κατοικίας, μεταξύ των δικαιούχων των ως άνω παροχών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Ο κανονισμός έχει εφαρμογή, μεταξύ άλλων, στις παροχές γήρατος και στις παροχές ασθενείας.

Στη Σλοβακία, οι δικαιούχοι ορισμένων παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως λαμβάνουν επίδομα Χριστουγέννων από την κοινωνική ασφάλιση, υπό την προϋπόθεση ότι κατοικούν στη Σλοβακία και ότι το ύψος των εν λόγω παροχών δεν υπερβαίνει το 60% του μέσου μηνιαίου μισθού στη χώρα αυτή. Οι ως άνω παροχές περιλαμβάνουν ιδίως σύνταξη γήρατος, πρόωρη σύνταξη γήρατος, αναπηρική σύνταξη, κοινωνική σύνταξη, σύνταξη χηρείας και σύνταξη ορφανού². Το μέγιστο ποσό του επιδόματος Χριστουγέννων είναι 66,39 ευρώ.

Εξάλλου, στα άτομα με σοβαρή αναπηρία μπορεί να χορηγείται επίδομα προσωπικής φροντίδας ή επίδομα προς κάλυψη των εξόδων που συνδέονται με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Τα εν λόγω επιδόματα, που προορίζονται να αντισταθμίσουν τις κοινωνικές συνέπειες της αναπηρίας των ατόμων αυτών, χορηγούνται επίσης υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος κατοικεί στη Σλοβακία. Τέλος, είναι δυνατή η χορήγηση επιδόματος συμπαραστάσεως στα άτομα που παρέχουν συμπάρασταση σε άτομα με αναπηρία, εφόσον όλα αυτά τα άτομα κατοικούν στη Σλοβακία.

Εκτιμώντας ότι οι τρεις ως άνω παροχές και το επίδομα Χριστουγέννων είναι, αντιστοίχως, παροχές ασθενείας και παροχή γήρατος, των οποίων η καταβολή δεν μπορεί να εξαρτάται από την κατοικία του δικαιούχου, η Επιτροπή άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου δύο προσφυγές λόγω παραβάσεως κατά της Σλοβακίας.

Υπόθεση C-433/13

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει καταρχάς ότι μια παροχή κοινωνικής ασφαλίσεως εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού όταν χορηγείται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, τα οποία, εφόσον πληρούνται, γεννούν το δικαίωμα λήψεως της σχετικής παροχής **χωρίς η αρμόδια αρχή να μπορεί να λάβει υπόψη άλλες προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος**. Επιπλέον, η παροχή αυτή πρέπει να αφορά κάποιον από τους κινδύνους που ρητώς απαριθμεί ο κανονισμός, όπως είναι το γήρας ή η ασθένεια.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 883/2004, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ L 200, σ. 1).

² Οι κανόνες περί επιδόματος Χριστουγέννων έχουν επίσης εφαρμογή, σε ορισμένες περιπτώσεις, στις ασφαλιστικές παροχές του στρατιωτικού και του αστυνομικού σώματος.

Στη συνέχεια, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι τρεις ως άνω παροχές μπορούν να χορηγούνται όταν κρίνεται, κατόπιν ιατρικής και κοινωνικής πραγματογνωμοσύνης, ότι ένα άτομο με βαριά αναπηρία χρειάζεται οπωσδήποτε προσωπική φροντίδα, κάλυψη των πρόσθετων δαπανών του ή συμπαράσταση.

Έτσι, σκοπός της σλοβακικής νομοθεσίας είναι να χορηγείται στα άτομα με βαριά αναπηρία η παροχή που ανταποκρίνεται καλύτερα στις προσωπικές τους ανάγκες. Συναφώς, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι σλοβακικές αρχές διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως κατά τη χορήγηση των εν λόγω παροχών, οπότε οι παροχές αυτές χορηγούνται κατόπιν εξατομικευμένης και κατά διακριτική ευχέρεια σταθμίσεως των προσωπικών αναγκών του αιτούντος. Κατά συνέπεια, **οι παροχές αυτές δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως παροχές κοινωνικής ασφάλισης υπό την έννοια του κανονισμού.**

Υπόθεση C-361/13

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο κρίνει ότι η χορήγηση του επιδόματος Χριστουγέννων υπόκειται σε συγκεκριμένες και αντικειμενικές προϋποθέσεις, οι οποίες δεν παρέχουν κανένα περιθώριο εκτιμήσεως στις αρμόδιες αρχές όσον αφορά τις προσωπικές ανάγκες του αιτούντος.

Όσον αφορά το ζήτημα αν το επίδομα αυτό συνιστά παροχή γήρατος καλυπτόμενη από τον κανονισμό, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι μια τέτοια παροχή θα είχε ως σκοπό να εξασφαλίσει τα μέσα διαβιώσεως των ατόμων τα οποία, με τη συμπλήρωση ορισμένης ηλικίας, παύουν πλέον να εργάζονται και δεν υπέχουν υποχρεώσεις έναντι της υπηρεσίας απασχολήσεως εργατικού δυναμικού. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι παροχές γήρατος περιλαμβάνουν τις συμπληρωματικές παροχές που χορηγούνται αποκλειστικά στους δικαιούχους συντάξεως γήρατος ή/και επιζώντος, των οποίων οι πηγές χρηματοδότησεως είναι οι ίδιες με εκείνες που προβλέπονται για τη χρηματοδότηση των συντάξεων αυτών και οι οποίες τις συμπληρώνουν.

Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **το επίδομα Χριστουγέννων δεν καταβάλλεται αποκλειστικά στους δικαιούχους συντάξεως γήρατος**, πρόωρης συντάξεως γήρατος ή συντάξεως γήρατος αποστράτων των ενόπλων δυνάμεων ή της αστυνομίας. Πράγματι, στον κύκλο των δικαιούχων του περιλαμβάνονται επίσης οι δικαιούχοι άλλων συντάξεων, ιδίως αναπηρικής συντάξεως, κοινωνικής συντάξεως, συντάξεως χηρείας ή συντάξεως ορφανού.

Έτσι, το Δικαστήριο συνάγει ότι το επίδομα Χριστουγέννων συμπληρώνει μεν κατ' αποτέλεσμα τα μέσα διαβιώσεως των ατόμων που έχουν συμπληρώσει ορισμένη ηλικία, αποσκοπώντας όμως παράλληλα να μετριάσει τη δύσκολη κοινωνική κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι έχοντες χαμηλό εισόδημα. Υπό τις συνθήκες αυτές, **το Δικαστήριο κρίνει ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι το επίδομα Χριστουγέννων αποτελεί παροχή γήρατος και εμπίπτει για τον λόγο αυτόν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.**

Υπό τις συνθήκες αυτές, **το Δικαστήριο απορρίπτει τις δύο προσφυγές της Επιτροπής.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο των αποφάσεων ([C-361/13](#) και [C-433/13](#)) είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582